

İŞÇİ SINIFININ SİYASAL TERCİHLERİ HEP MANTIKLIDIR

Aydınlık Gazetesi, 5 Mart 2018

Yıldırım Koç

Sol gelenekten gelenlerde görülen yaygın hastalıklardan biri, kendilerinin çok akıllı, işçilerin ise, en nazik ifadeyle, kendileri kadar akıllı olmadığını düşünmektir. Bu nedenle "işçileri bilinçlendirmeye" çalışırlar. Kendi siyasi partileri işçilerden oy alamadığında da bu durumu işçilerin bilinçsizliğine bağlarlar. İşçilerin kapitalizme karşı çıkmadığından ve siyasi mücadele vermediğinden yakınırırlar.

Halbuki işçi sınıfını anlamaya çalışsalar, işçilerin siyasi tercihlerinin büyük çoğunlukla kısa vadeli çıkarlarıyla uyumlu olduğunu anlayacaklar. Bunu yapmayanlar bir süre sonra, "bu işçilerden bir halt olmaz," diyerek umutsuzluğa kapılır veya kitleden kopuk radikal eylemlere yönelirler.

Ben kapitalizme karşı bir insanım. Kapitalizmin baskı ve sömürü düzeni olduğunu, insanları bireycileştirip bencilleştiğini, kâr amacıyla üretimin doğayı tahrip ettiğini düşünüyorum. Ancak kapitalizmin insanların yaşam standartlarını yükseltebildiğine de gözlerimi kapamıyorum. Kapitalizmin ne zaman insanların yaşam standartlarını gerileceğini ve bu nedenle insanların tepkisini çekeceğini anlamaya ve öğrenmeye çalışıyorum.

Temel varsayımım da, insanlarımızın son derece akıllı, kurnaz, kısa vadeli çıkarlarını çok iyi bilen, aşırı derecede ihtiyatlı, "adamını bulma" konusunda olağanüstü usta, çok mecbur kalmadıkça risk almaktan kaçınan, gerektiğinde geri adım atıp zamanı kollamayı bilen kişiler olduğu.

DP DÖNEMİNDE İŞÇİLER

1950'li yılların işçilerinin büyük bölümü Demokrat Parti'ye oy verdi. Aptal ve cahil miydiler? Kesinlikle hayır. Aldatıldılar mı? İşçilerin aldatıldığını zanneden aldanmaktadır.

Burada uzun uzun yazmak mümkün değil; ancak 1950'li yıllarda genel olarak halkın yaşam standardı gerçekten çok yükseldi. Antibiyotikten, DDT'ye, ulaştırma kolaylığından sağlık ve eğitim hizmetlerine erişime kadar birçok alanda önemli adımlar atıldı. Ayrıca tarihimizde işçiler lehine en fazla yasa değişikliğinin yapıldığı dönem, 1950'li yıllardır.

DP'yi destekleyen işçi, son derece bilinçli bir tercih yaptı.

AP DÖNEMİNDE İŞÇİLER

İşçilerin büyük bölümü 1960'lı ve 1970'li yıllarda Adalet Partisi'ni destekledi. Ne aptaldılar, ne cahildiler, ne de aldatıldılar. Son derece mantıklı hareket ettiler.

AP'nin iktidarda bulunduğu dönemlerde yeni işyerleri açıldı; işe girdiler. Yurtdışına işçi olarak giden yakınlarının gönderdiği parayla ihtiyaçlarını karşıladılar. 1969 yılında dünyanın hiçbir yerinde görülmemeyen bir kolay emeklilik düzeni getirildi. 1975 yılında kıdem tazminatına hak kazanmak için gerekli çalışma süresi 3 yıldan 1 yıla indirildi; kıdem tazminatı gün sayısı 15 günden 30 güne çıkarıldı.

AP'yi destekleyen işçi, son derece mantıklı hareket etti.

BAHAR EYLEMLERİ VE SONRASI

İşçilerin satınalma güçleri ANAP döneminde hızla düştü. 1989-1992 döneminde gerçekleştirilen kitlesel eylemlerle bu kayıp fazlasıyla telafi edildi. Bugün ANAP diye bir siyasi parti yoksa, bunu sağlayan öncelikli olarak işçilerdir.

İşçiler, 24 Ocak 1980 istikrar programı sonrasında ve özellikle ANAP iktidarları döneminde kaybettikleri satınalma güçlerini 1989-1992 döneminde tümüyle geri alıp, eski gerçek ücretlerinin iki katına çıkınca, düzen dışı partilere yönelmediler. "İşçiler birleşin, iktidara yerleşin" sloganı unutuldu.

Şimdi giderek derinleşen bir kriz yaşıyoruz. Mevcut siyasi partiler çözüm üretmiyor. İşçilerimiz, diğer kolaycı ve ucuz seçenekleri tükettikçe, yeniden "işçiler birleşin, iktidara yerleşin" diyen ve aynı zamanda vatan savunmasında yer alan siyasi partiye yönelecek.